

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-27

Ärendenummer SLK-2024-00792

Handläggare

Lena Risfelt

Telefon: 031-368 03 61

E-post: lena.risfelt@stadshuset.goteborg.se

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället revideras i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Idrotts- och föreningsnämnden får fortsatt i uppdrag att samordna stadens arbete med föreningsbidrag i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Idrotts- och föreningsnämnden har arbetat fram förslag på revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Det huvudsakliga syftet med revideringen är att minska behovet av avsteg från riktlinjen vid fördelning av bidrag, att utveckla formerna för kontroll och uppföljning samt minska trösklarna för ansökan om föreningsbidrag. Förslag till reviderad riktlinje är framtagen i dialog med stadens övriga bidragsgivande förvaltningar och med delar av stadens föreningsliv där ett 30-tal av civilsamhällets organisationer deltagit. Inför beslutet har förslaget på reviderad riktlinje skickats på remiss till stadens föreningsbidragsgivande nämnder.

Samtliga remissinstanser inkom med yttranden. I nämndernas beslut till yttranden fanns så väl bifall efter beaktande av synpunkter, begäran om helt omtag som avslag i vissa delar. Synpunkterna sammanfattas i att revideringen bedöms skapa tydlighet och transparens. Samtidigt lyftes farhågor att revideringen kan ge ökad administration och arbetsbörda kopplat till ett mer kontrollerat arbetssätt. Remissinstanserna såg en fara med att ökade krav kan höja trösklar för föreningslivet och särskilt drabba mindre och mer oerfarna föreningar. Efter genomförd remissomgång har alla synpunkter övervägts av idrotts- och föreningsnämnden som bedömer att remissinstansernas synpunkter främst bör omhändertas inom ramen för implementering och efterföljande tillämpning av riktlinjen. Den reviderade riktlinjen godkänns av idrotts- och föreningsnämnden 2025-02-25 § 21 och föreslås därefter antas.

Stadsledningskontoret delar idrotts- och föreningsnämndens bedömning om att behovet av en revidering av riktlinjen finns för att få till stånd en ökad tydlighet. Förslaget till reviderad riktlinje föreslås antas. De identifierade frågorna från remissinstanserna som föreslås omhändertas inom ramen för implementering och tillämpning av riktlinjen bedöms behövas samordnas och följas över tid. Stadsledningskontoret bedömer därför att ett fortsatt samordnande ansvar bör ligga hos idrotts- och föreningsnämnden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadens föreningsbidragsgivande nämnder gav ett ekonomiskt stöd till föreningslivet och civilsamhällets organisationer som grovt räknat uppgick till cirka 290 mnkr under 2024. Utöver föreningsbidrag fördelas resurser till föreningsliv och civilsamhället i överenskommelser, exempelvis idéburet offentligt partnerskap. Föreningsbidragen är en investering i samhällsaktörer vars verksamhet gör nytta för medborgarna och stöder stadens förvaltningar och bolag att uppnå sina mål.

En av målsättningarna med revideringen av riktlinjen är att ytterligare poängtera att bidragen betalas ut utifrån besluten som tas i vägledande principer om likabehandling, transparens och rättssäkerhet. Ökad harmonisering av Göteborgs Stads bidragsgivning förväntas medverka till en ändamålsenlig fördelning av bidrag och att minska risken för felaktiga utbetalningar. Stärkt kontroll och uppföljning kan innebära en ökad administration i beredning av stöden, vilket kan ha ekonomiska effekter på stadens resurser genom ökat behov av handläggning och granskning. Ett stärkt stöd till föreningar kan behövas för att föreningarna ska kunna få hjälp och uppnå de nya föreslagna kraven och inte utestängas felaktigt till följd av dessa krav. Ett samordnat arbete för att erbjuda informationsinsatser till föreningslivet kan effektivisera processen, reducera kostnaden och minska risken för utestängning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Det har pågått ett utvecklingsarbete gällande bidragsgivning specifikt till de ideella föreningar som verkar inom cirkulär- och delningsekonomi som introducerades våren 2024. Idrotts- och föreningsnämnden och socialnämnden Centrum har tagit fram anvisningar för föreningsbidrag som kan sökas av organisationer med verksamhet som bidrar till återbruk och en mer resurseffektiv konsumtion genom att reparera, låna, byta, dela, ge eller få. De ideella föreningarnas insatser för cirkulär- och delningsekonomi ligger i linje med strategierna ”Vi driver på en cirkulär ekonomi” och ”Vi skapar förutsättningar att leva hållbart”, som en del av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030. Strategierna innebär att stadens verksamheter ska underlätta utvecklingen av cirkulär ekonomi och delningsekonomi, samskapa lösningar med civilsamhället och underlätta för göteborgare att leva hållbart.

Bedömning ur social dimension

Samverkan med föreningslivet och civilsamhällets organisationer är en viktig förutsättning för att nå ett framgångsrikt arbete med hållbarhetsutmaningar. I stadens styrning, i reglementen och i flertal styrande dokument, uttrycks vikten av samverkan med civilsamhället för att stärka sammanhållning och nå de mål som finns uppsatta. En stärkt förutsägbarhet i bidragsgivningen förväntas medföra positiva effekter för civilsamhällets förutsättningar att samverka med förvaltningar och bolag och brett verka i hela staden.

Kraven som tillförs i revideringen av riktlinjen måste vara begripliga och möjliga att uppnå. Nya administrativa krav som tillförs eller skärps utgör störst utmaning för de resurssvaga delarna av civilsamhället. Skillnaden riskerar att bli särskilt tydlig i jämförelse med föreningar som har resurser att vid behov kunna ta in professionell hjälp för att svara upp mot stadens krav. Det kan öka på skillnader i och mellan civilsamhället, vilket inte har varit avsikten med den revidering av riktlinjen som föreslås.

En samordning, ett riktat stöd till föreningar efter behov samt gemensam diskussion mellan föreningsbidragsgivande nämnder för att nå samsyn kan motverka en sådan negativ effekt.

Ett föreningsliv med brett utbud som verkar över hela staden möjliggör för barn och unga att få ta del av meningsfull fritid. Föreningslivets aktörer bidrar till aktiviteter som främjar barns och ungas hälsa och utveckling.

Bilagor

1. Idrotts- och föreningsnämndens handlingar 2025-02-25 § 21
2. Jämförelse med nuvarande riktlinje
3. Förslag till reviderad riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Ärendet

Idrotts- och föreningsnämnden har i samverkan arbetat fram förslag på revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Nämnden har godkänt förslaget 2025-02-25 § 21 och översänt reviderad riktlinje för antagande av kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2019-09-12 § 33 Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. I samband med beslut om att riktlinjen antogs utdelades ett samordningsansvar till idrotts- och föreningsnämnden. För att uppnå önskad effekt av den nya riktlinjen bedömde stadsledningskontoret ett behov av ökad samordning av stadens arbete med föreningsbidrag och föreslog därför att idrotts- och föreningsnämnden gavs i uppdrag att samordna stadens arbete med föreningsbidrag. I uppdraget ingick:

- att samordna implementering av nya riktlinjer och anpassning av stadens alla bidrag, handläggning, beslut, redovisning och uppföljning till nya riktlinjer
- att samordna stadengemensam kategorisering och namnsättning av alla bidrag i staden och framtagning av verksamhetsanpassade anvisningar
- att samordna en enhetlig och målgruppsanpassad kommunikation
- att utveckla samverkan och kontakt mellan stadens handläggare och övriga ansvariga för föreningsbidrag
- att säkerställa en samordning av stadens samverkan med civilsamhället.

Idrotts- och föreningsnämndens reglemente kompletterades 2020-11-12 § 21 med skrivning om att nämnden har ett samordningsansvar för stadens arbete med föreningsbidrag. Utifrån detta ansvar har idrotts- och föreningsförvaltningen genomfört en översyn av riktlinjens ändamålsenlighet, vilket har lett fram till förslaget om en revidering av riktlinjen.

Behov och arbetsprocess för framtagande av reviderad riktlinje

Behovet av en revidering av riktlinjen för föreningsbidrag har påtalats av idrotts- och föreningsförvaltningen i den årliga aktualitetsprövningen av styrande dokument. I december 2023 tillsattes en resurs som påbörjade arbetet med att få tillstånd en revidering i samverkan med övriga föreningsbidragsgivande förvaltningar. Revideringen av riktlinjen har således genomförts i dialog med stadens övriga bidragsgivande förvaltningar och med stadens föreningsliv där ett 30-tal av civilsamhällets organisationer har deltagit.

Det huvudsakliga syftet med revideringen är att minska behovet av avsteg från riktlinjen vid fördelning av bidrag, att utveckla formerna för kontroll och uppföljning samt minska trösklarna för ansökan om föreningsbidrag. Detta för att säkerställa att fördelning av föreningsbidrag präglas av likabehandling, transparens och rättssäkerhet och att handläggningen av ansökningar om bidrag säkerställer att medel fördelas korrekt. Förslaget ska föreslå förtydliganden för att förebygga olika eller felaktiga tolkningar utifrån exempelvis bidragsgrundande underlag. Revideringen av riktlinjen fokuserar därför på särskilda delar som berör bidragsfördelningen från och med att en ansökan görs. Avsnittet som beskriver grundläggande kriterier lämnas oförändrat.

I idrotts- och föreningsnämndens handlingar finns en jämförelsetabell som sammanställer vilka ändringar som föreslagits utifrån mål och syftet med revideringen.

Förslaget till en reviderad riktlinje godkändes av idrotts- och föreningsnämnden 2024-08-28 § 113 och remitterades till kulturnämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnd Centrum, socialnämnd Hisingen, socialnämnd Nordost och socialnämnd Sydväst. I remissutskicket ingick specifika frågor att ta ställning till. Samtliga remissinstanser inkom med yttranden inom angiven svarstid.

Idrotts- och föreningsnämndens handlingar innehåller en sammanställning av remissyttranden i dess helhet. Kulturnämnden avstyrker två särskilda revideringar, därefter tillstyrks övriga förslag. Socialnämnden Nordost rekommenderar en omarbetning som möjliggör en utökning av revideringen. Socialnämnden Centrum (med ett tilläggsyrkande), socialnämnden Hisingen, socialnämnden Sydväst samt nämnden för funktionsstöd tillstyrker förslaget med beaktande av insända synpunkter. Synpunkterna av positiv karaktär sammanfattas i att ökade krav på inlämnad dokumentation skapar tydlighet och transparens. Delaktighet i framtagandet av förslaget via dialogmöten har varit bra. Synpunkter om farhågor och svårigheter sammanfattas i huvudsak med att nämnderna ser en fara med ökad administration och arbetsbörda kopplat till ett mer kontrollerat arbetssätt. Ökade krav kan skapa en ökad börda vid ansökan om föreningsbidrag som särskilt drabbar, och därmed utesluter mindre och mer oerfarna föreningar.

Efter genomförd remissomgång har alla synpunkter övervägts av idrotts- och föreningsförvaltningen som har bevakat att målsättningen och syftet med föreslagen revidering uppnås. Förvaltningen bedömer att remissinstansernas synpunkter främst bör omhändertas inom ramen för implementering och efterföljande tillämpning av riktlinjen. Förvaltningen ser dock vikten av samarbete mellan bidragsgivande nämnder för att implementera riktlinjen och att det omhändertas inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens samordningsansvar. Förvaltningen lyfter därmed förslag till revidering av riktlinjen till nämnden.

Idrotts- och föreningsnämndens bedömning

Idrotts- och föreningsnämnden beslutade 2025-02-25 § 21 att godkänna reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Handlingarna översändes till kommunfullmäktige för antagande.

Revideringsprocessen har genom dialog med de bidragsgivande förvaltningarna och föreningslivet kunnat säkerställa en bred förankring av det förslag som nu presenteras. Idrotts- och föreningsnämndens bedömning är att förslaget till reviderad riktlinje har goda förutsättningar att uppfylla syftet med revideringen och bidra till ökad rättssäkerhet, förutsägbarhet och transparens vid fördelning av föreningsbidrag. Nämnden vill betona vikten av fortsatt samarbete mellan bidragsgivande nämnder kring implementeringen av den reviderade riktlinjen inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens samordningsuppdrag.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret delar idrotts- och föreningsnämndens bedömning att behovet av revidering av riktlinjen finns. Detta för att ytterligare stärka likabehandling, transparens och rättssäkerhet. Genom revidering stärks ytterligare kontroll och uppföljning vid ansökan och handläggning av föreningsbidrag. Det är dock viktigt att trösklarna inte blir för höga så att föreningar utestängs från att kunna söka föreningsbidrag.

Det måste finnas en balans mellan stärkt kontroll och uppföljning. Det behöver i lika delar finnas tillit, samverkan och stöd till civilsamhällets organisationer i ett genomförande.

Ihop med revideringarna föreslår idrotts- och föreningsnämnden att identifierade frågor i remissförfarandet ska omhändertas inom ramen för implementering och efterföljande tillämpning av riktlinjen. Stadsledningskontoret bedömer att ett samordnande ansvar fortsatt bör ligga hos idrotts- och föreningsnämnden. Ansvaret omfattar ett aktualitetshållande av riktlinje och samordning av de handläggarrutiner som behöver vara gemensamma för stadens föreningsbidragsgivande nämnder.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2025-02-25

§ 21 Ärendenummer IOFF-2024-00167

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner förslag till reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förslag till reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Tidigare behandling

Idrotts- och föreningsnämnden 2024-08-28, § 113

Handlingar

1. Förslag till reviderad riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.
2. Jämförelse nuvarande lydelse med förslag till reviderade lydelse.
3. Socialnämnden Centrum tilläggsyrkande från C, M, L, KD och särskilt yttrande D.
4. Sammanställning remissyttranden och förvaltningens överväganden.
5. Tjänsteutlåtande avdelning föreningsstöd och utveckling & styrning, daterad 2025-02-05

Information

Ärendet föredras av enhetschef på bidrag och stöd samt utredare Ida Suni på avdelning utveckling & styrning.

Protokollsanteckning

John Harfouche (C) ställer sig positiv till tilläggsyrkandet från C, M, L, KD och särskilt yttrande D från Socialnämnd Centrum.

Protokollsutdrag skickas till

- Avdelning föreningsstöd
- Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-02-05

Ärendenummer IOFF-2024-00167

Handläggare

Ida Suni

E-post: ida.suni@ioff.goteborg.se

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner förslag till reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förslag till reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning

Idrotts- och föreningsförvaltningen har genomfört en revidering av Göteborgs Stads Riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället (hädanefter "Riktlinjen"). Revideringen har gjorts inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens uppdrag att samordna Göteborgs Stads arbete med föreningsbidrag.

Riktlinjen ska säkerställa att Göteborgs Stads fördelning av föreningsbidrag präglas av likabehandling, transparens och rättssäkerhet samtidigt som handläggningen av ansökningar om bidrag säkerställer att medel fördelas korrekt. Utgångspunkter för revideringen har varit att minska behovet av avsteg från Riktlinjen vid fördelning av bidrag, att utveckla formerna för kontroll och uppföljning samt minska trösklarna för ansökan om föreningsbidrag.

Under revideringsprocessen har förvaltningen genomfört dialogträffar med stadens bidragsgivande förvaltningar och samråd med ett urval av bidragsmottagande föreningar. Därefter bearbetades det initiala förslaget till revideringar utifrån dialog- och samrådsträffarna. Ett bearbetat förslag antogs av idrotts- och föreningsnämnden och remitterades därefter till övriga bidragsgivande nämnder för att nå en tillfredställande förankring (2024-08-28, § 113). Förvaltningen har sammanställt alla synpunkter och övervägt eventuella förändringar av nuvarande förslaget till reviderad Riktlinje. Förvaltningen bedömer att remissinstansernas synpunkter främst bör omhändertas inom ramen för implementering och efterföljande tillämpning av riktlinjen och föreslår därför inga förändringar av förslaget utifrån remissförfarandet. Förvaltningen ser dock vikten av samarbete mellan bidragsgivande nämnder för att implementera Riktlinjen vilket omhändertas inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens samordningsansvar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En ökad harmonisering av Göteborgs Stads bidragsgivning förväntas bidra en ändamålsenlig fördelning av bidrag. Revideringen föreslår ett flertal åtgärder för att

minska risken för felaktiga utbetalningar av bidrag vilket i stället ökar möjligheterna för fler att ta del av tillgängliga medel. Tillämpningen av den reviderade riktlinjen bedöms kunna ske inom ramen för respektive verksamhet och budget.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället bidrar till att säkerställa att fördelning av bidrag sker enligt principerna rättssäkerhet, transparens och likabehandling. Riktlinjen ålägger såväl sökande- som handläggande part med krav och villkor, för att säkerställa en demokratisk process och en ändamålsenlig bidragsgivning till civilsamhället. Riktlinjen ska även säkerställa att bidrag endast fördelas till organisationer som uppfyller vissa grundläggande kriterier, som att fungera enligt demokratiska principer, inte utöva våld eller diskriminering, samt verka för lika rättigheter och möjligheter till delaktighet och deltagande oberoende av kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

En rättssäker, transparent och likabehandlande bidragsgivning förväntas också medföra positiva effekter för civilsamhällets förutsättningar att verka i staden. Ett starkt civilsamhälle har i sin tur bäring på den sociala dimensionen bland annat genom att främja invånarnas ökade möjligheter till delaktighet, inflytande och tillit, vilket är ett av målen i Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024–2030. För att Riktlinjen ska medföra positiva effekter på den sociala dimensionen är dock tillämpningen- och uppföljningen av riktlinjen av särskild vikt för att säkerställa en förutsägbar bidragsgivning utan godtycklighet som drabbar civilsamhället.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Förslag till reviderad riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.
2. Jämförelse nuvarande lydelse med förslag till reviderade lydelse.
3. Socialnämnden Centrum tilläggsyrkande från C, M, L, KD och särskilt yttrande D.
4. Sammanställning remissyttranden och förvaltningens överväganden.

Ärendet

Idrotts- och föreningsnämnden har i uppdrag att besluta om förslag till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Förvaltningens förslag är att idrotts- och föreningsnämnden godkänner förslaget till revidering enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtandet samt översänder ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Slutgiltig prövning av ärendet sker av kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Idrotts- och föreningsförvaltningen har genomfört en revidering av Göteborgs Stads Riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället (hädanefter ”Riktlinjen”). Revideringen har gjorts inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens uppdrag att samordna Göteborgs Stads arbete med föreningsbidrag (kommunstyrelsen, 2019-09-12, § 33.) Den reviderade Riktlinjen ersätter nuvarande riktlinje förutsatt att förslaget antas av kommunfullmäktige.

Göteborgs Stads Riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Syftet med Riktlinjen är att säkerställa att bidragshanteringen bedrivs effektivt, rättssäkert och kännetecknas av transparens, likabehandling samt god styrning och kontroll. Riktlinjen gäller tills vidare för alla nämnder och styrelser inom Göteborgs Stad vid fördelning av bidrag till föreningar. Riktlinjen anger såväl grundläggande kriterier för att kunna beviljas bidrag som specifika riktlinjer gällande ansökan, beslut, utbetalning samt redovisning och uppföljning.

Riktlinjen är ett reglerande styrande dokument som ska fungera som normgivande för de parter som omfattas av dess innehåll. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument är en riktlinje som dokumenttyp präglad av låg detaljgrad och ett stort handlingsutrymme för parterna som omfattas av den. Skrivelserna i den reviderade Riktlinjen är därför allmänt hållna och preciserar inte tillvägagångssätt i detalj. Tillämpningen behöver därför i vissa fall framgå av implementeringen genom respektive bidragsgivande förvaltnings lokala anvisningar.

Sedan den ursprungliga Riktlinjen antogs har bidragsgivande förvaltningar haft mandat att införa lokala anvisningar med anpassningar och tillämpningar av Riktlinjen. De lokala anvisningarna speglar förvaltningarnas olika ansvarsområden och målgrupper och beskriver vilka bidragsformer respektive förvaltning fördelar, vilka ytterligare krav och villkor som sökande måste uppfylla samt övriga rutiner för handläggning av bidragsansökningar. Kulturnämnden har även beslutat om en egen riktlinje och anammar endast delar av den gemensamma riktlinjen. Avsnittet i Riktlinjen från *Ansökan* till *Redovisning och uppföljning* är den del som kulturnämnden har antagit och införlivat dess riktlinje för kulturstöd till det fria kulturlivet.

Koppling till idrotts- och föreningsnämndens andra uppdrag

Idrotts- och föreningsnämndens kommunala ändamål är att genom sin verksamhet skapa goda förutsättningar för att kunna idrotta, ha en aktiv fritid samt främja folkhälsa. Bland nämndens verksamhetsområden och uppgifter ingår att besluta om föreningsbidrag till föreningslivet, om det inte åligger annan nämnd.

Samordningsansvar för stadens arbete med föreningsbidrag

Idrotts- och föreningsnämnden har ett samordningsansvar för stadens arbete med föreningsbidrag som sedan 2020 är inskrivet i nämndens reglemente (kommunstyrelsen, 2020-11-12 § 21). Utifrån samordningsansvaret har förvaltningen lett arbetet med revideringen av Riktlinjen såväl planeringsmässigt som innehållsmässigt och ansvarar även för att samordna implementeringen av den.

Brottsförebyggande arbete kopplat till bidrag och stöd

En utgångspunkt i såväl samordningsansvaret i stort som revideringen av Riktlinjen har varit det brottsförebyggande perspektivet enligt Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program. Det gäller främst målområde 5 i programmet, att *minska möjligheten att begå brott*. Tillsynsmekanismer och kontrollfunktioner inom stadens verksamheter kan bidra till att missbruk av välfärdssystemet och stadens resurser stävjas, till exempel vad gäller stöd- och bidragsgivning. En av de prioriterade strategierna för att nå uppfyllelse för målområde 5 är att staden ska förstärka sina kontrollfunktioner och samverka internt och externt för att motverka ekonomisk brottslighet och att oseriösa aktörer kommer åt stadens resurser (5.2). Utifrån förvaltningens samordningsuppdrag finns även en samverkansgrupp mot välfärdsbrott vilket också varit ett forum för dialog kring revideringen av Riktlinjen.

Utredning om hur stödet till föreningar kan förbättras och utvecklas

I Göteborgs Stads Budget för 2024 fick idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att utreda hur stödet till föreningar kan förbättras och utvecklas, i samverkan med föreningar av olika storlek, behov och verksamheter. Uppdraget rapporterades till nämnden 2024-12-17, § 178. Inom uppdraget genomfördes intervjuer med tjänstepersoner från stödgivande insatser och samråd med representanter från civilsamhället. Förvaltningen har genomfört samråd med civilsamhället i samarbete mellan detta uppdrag och revideringen av Riktlinjen, då uppdragen pågått parallellt.

Syfte med revideringen

Revideringen har gjorts med ambitionen att Göteborgs Stads fördelning av föreningsbidrag ska präglas av likabehandling, transparens och rättssäkerhet samtidigt som handläggningen av ansökningar om bidrag säkerställer att medel fördelas korrekt. Revideringen har som avsikt att minska behovet av avsteg från Riktlinjen vid fördelning av bidrag, att utveckla formerna för kontroll och uppföljning samt minska trösklarna för ansökan om föreningsbidrag. En målsättning är att gradvis öka harmoniseringen mellan förvaltningarna vilket förväntas minska variansen mellan förvaltningarnas bidragsprocesser och därmed öka förutsägbarheten för de som söker föreningsbidrag från Göteborgs Stad. Hur väl harmoniseringen genomförs är beroende av det efterföljande arbetet med att tillämpa den reviderade Riktlinjen. Revideringsprocessen har identifierat behov att öka samverkan mellan stadens bidragsgivande förvaltningar med syfte att öka förståelsen om civilsamhällets förutsättningar, hur Riktlinjen bör tillämpas och hur handläggning av ansökningar om bidrag bör genomföras.¹

¹ En utförlig beskrivning av revideringsprocessen redovisas i förvaltningens tjänsteutlåtande som antogs av idrotts- och föreningsnämnden (2024-08-28, § 113).

Revideringen av Riktlinjen har fokuserat på särskilda delar som berör bidragsfördelningen från och med att en ansökan görs. Avsnittet som beskriver grundläggande kriterier lämnas därmed oförändrat.

Samverkan och dialog under revideringsprocessen

Revideringen av Riktlinjen genomfördes i dialog med stadens bidragsgivande förvaltningar och med stadens föreningsliv. Idrotts- och föreningsförvaltningen påbörjade en översyn av nuvarande Riktlinje under år 2023, vilket resulterade i initiala förslag till revideringar och tillägg.

För att fånga upp behov och synpunkter från de bidragsgivande förvaltningarna genomfördes dialogträffar med bidragshandläggare där förslagen till revideringar och tillägg diskuterades. Dialogträffarna präglades av samsyn, samtidigt som det framkom viktiga synpunkter som varit nödvändiga för att det slutgiltiga förslaget som nu presenteras håller tillräckligt god kvalitet. Utifrån dialogträffarna justerades flera av de ursprungliga förslagen, bland annat i form av förtydliganden och ändringar för att göra Riktlinjen tillämpbar utifrån respektive förvaltningars olika målgrupper.

Förvaltningen genomförde även samråd om revideringen av Riktlinjen med 31 olika organisationer från civilsamhället. Totalt genomfördes sju samrådstillfällen. Under samråden fick deltagarna även öppna frågor om deras erfarenheter av att söka föreningsbidrag från Göteborgs Stad. Deltagarna beskrev det som komplicerat att söka bidrag från olika förvaltningar, att det inte alltid var tydligt vad som krävdes vid ansökan av olika bidrag samt att förvaltningarna använde sig av olika arbetssätt och värderade underlag olika. Dessa svar förstärkte målbilden om en tydligare och enhetlig samordning för att verka för principen om ”en väg in” för föreningslivet.

Efter dialogträffarna med bidragshandläggare och samråden med bidragsmottagare gjordes omarbetningar av förslaget utifrån det underlag som inkommit. Sammanfattningsvis har såväl dialogträffarna som samverkanstillfällena präglats av engagemang och konstruktiva samtal. Samtliga parter har bidragit med erfarenheter och inspel som omhändertagits. Processen har inneburit en på förhand bred förankring av revideringen och ett slutgiltigt förslag till revidering av Riktlinjen som är desto mer ändamålsenlig och behovsanpassad än det ursprungliga förslaget.

Remissförfarandet

För att nå en tillfredsställande förankring remitterades förvaltningens förslag till reviderad Riktlinje till Göteborgs Stads bidragsgivande nämnder (2024-08-28, § 113). Förslaget översändes den 5 september till kulturnämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnd Centrum, socialnämnd Hisingen, socialnämnd Nordost och socialnämnd Sydväst. Svarstiden pågick initialt fram till och med 2024-10-25 och förlängdes senare till 2024-11-28 efter förfrågan från remissinstanserna. Samtliga remissinstanser inkom med yttranden inom angiven svarstid.

Fyra av remissinstanserna tillstyrkte förslaget med beaktande av lämnade synpunkter; socialnämnd Hisingen, socialnämnd Centrum, socialnämnd Sydväst och nämnden för funktionsstöd. Kulturnämnden avstyrkte två särskilda förslag till revideringar men tillstyrkte förslaget i övrigt. Socialnämnd Nordost beslutade att rekommendera en omarbetning och möjlig utökning av revideringen i enlighet med lämnade synpunkter.

Socialnämnd Centrum beslutade även att bifalla tilläggsyrkande från C, M, L, KD och särskilt yttrande D om att översända de synpunkter som lämnas i yrkandet till idrotts- och föreningsnämnden, se bilaga 3.

Sammanfattningsvis bedömer flera av remissinstanserna att den reviderade Riktlinjen kan bidra till ökad tydlighet, transparens och rättssäkerhet samt minska antalet kompletteringar i ansökningsprocessen. Ett antal av remissinstanserna genomför redan flera av förslagen till revideringar inom befintliga arbetssätt och rutiner. Samtidigt bedömer flera av remissinstanserna att revideringen inte sänker trösklarna för ansökan om föreningsbidrag utan snarare riskerar att öka den administrativa bördan. Ökade krav kring dokumentation, redovisning och uppföljning bedöms även kunna medföra ökad börda för handläggning av föreningsbidrag. Många av remissinstanserna betonar vikten av att säkerställa en god implementeringsprocess för att tillämpa Riktlinjen systematiskt och likvärdigt.

Förvaltningen har sammanställt alla synpunkter och övervägt eventuella förändringar av nuvarande förslaget till reviderad Riktlinje. En sammanställning av remissinstansernas synpunkter på specifika förslag och förvaltningens överväganden redovisas i bilaga 4.

Förvaltningens bedömning utifrån de synpunkter som inkommit, är att inte genomföra några ytterligare förändringar i förslaget till reviderad Riktlinje. Motiveringen är att många av remissinstansernas synpunkter på specifika förslag redan har omhändertagits i ett tidigare skede i revideringsprocessen genom dialogträffarna med bidragshandläggare. Dialogträffarna resulterade i ett antal förändringar av de ursprungliga förslagen till revideringen utifrån den dialog som fördes. Vidare bedömer förvaltningen att de synpunkter som remissinstanserna lämnat på Riktlinjen i sin helhet bäst kan omhändertas i implementeringsprocessen inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens samordningsansvar.

Nedan beskrivs förvaltningens överväganden utifrån remissinstansernas övergripande synpunkter. Avsnittet struktureras utifrån de frågeställningar som ställdes i remissens följebrev.

Saknas det förändringar i förslaget som ni anser bör ingå i den reviderade Riktlinjen?

Många av remissinstanserna lyfter att den reviderade Riktlinjen bidrar med flera förtydliganden där tidigare riktlinje inte varit tillräckligt tydlig i sina skrivningar. Några av remissinstanserna saknar dock vissa förändringar i förslaget. Exempelvis efterfrågar socialförvaltning Nordost ett större fokus på möjligheterna att förenkla handläggningen och stötta föreningar efter deras varierande förutsättningar. Några av remissinstanserna saknar också förtydliganden om varför vissa handlingar begärs in och beskrivningar av hur riktlinjerna ska tillämpas.

En målsättning med revideringen har varit att minska antalet kompletteringar genom förtydliganden. Samtidigt ser förvaltningen att en riktlinje bör präglas av låg detaljnivå och handlingsutrymme för dess parter, i linje med stadens riktlinje. Ytterligare beskrivningar av tillvägagångssätt och tillämpningar bör därför omhändertas i implementering och i tillämpning av Riktlinjen, för att inte försvåra tillämpning utifrån olika målgrupper och lokala kontexter.

Finns det svårigheter med att tillämpa de förändringar som föreslås?

Remissinstansernas synpunkter om svårigheter att tillämpa förslag rör främst specifika förslag, som redovisas i bilaga 4. Vad gäller Riktlinjen i sin helhet anser Kulturförvaltningen att detaljgraden är hög vilket leder till svårigheter att harmonisera arbetssätt mellan förvaltningarna. Några remissinstanser, bland annat socialförvaltningen Centrum, bedömer samtidigt att vissa skrivelser kan tolkas på olika sätt och efterfrågar skärpta skrivningar eller gemensamt arbete kring tillämpning. Förvaltningen tar till sig av synpunkterna, men anser att Riktlinjens nuvarande utformning i så hög utsträckning som möjligt preciserar kraven och samtidigt lämnar utrymme för anpassning utifrån olika stöd och bidragsformer.

Innebär förändringarna en oproportionerlig börda för ansökan om föreningsbidrag?

Skärpta krav kring bland annat dokumentation och redovisning bedöms av flera av remissinstanserna, däribland socialförvaltning Nordost, skapa en oproportionerlig eller ökad börda för ansökan om föreningsbidrag, särskilt för mindre och oerfarna föreningar som representerar marginaliserade grupper i samhället. Bland annat genom att behöva involvera fler i styrelsen, kostnadsrisker för att möta kravet om att ha en auktoriserad revisor samt svårigheter att ha alla handlingar i ordning vid ansökningstillfället om föreningen följer en annan årscykel än bidragsgivande förvaltning.

Förvaltningen har tagit till sig av synpunkterna om att de skärpta kraven kan innebära ökad börda för föreningar som söker föreningsbidrag. Samtidigt kan den reviderade Riktlinjen, genom förtydliganden av krav och villkor, bidra till att öka kunskapen och därmed stärka föreningslivet. Riktlinjen bedöms även kunna minska antalet kompletteringar genom förtydliganden vilket underlättar för både bidragssökande och bidragsgivande parter. Förvaltningen ser därmed inte att den nya riktlinjen innebär en oproportionerlig börda för föreningar. Dock finns behov av fortsatt samverkan för att stärka stödet till föreningslivet och sänka trösklarna för ansökan om bidrag.

Innebär förändringarna en oproportionerlig börda för handläggning av ansökningar om föreningsbidrag?

Några av remissinstanserna anser även att förändringarna kan innebära en risk för ökad börda för handläggning av ansökan, bland annat flera av socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Remissinstanserna ser bland annat risk att mer tid går åt till administration kopplat till uppföljning och granskning på bekostnad av utvecklingsarbete, föreningsbesök och uppsökande verksamhet. Därav lyfts behov av att utveckla och stärka samarbetet kring handläggning mellan bidragsgivande förvaltningar, inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens samordningsuppdrag.

Ett syfte med revideringen av Riktlinjen har varit att bidra till ökad harmonisering av bidragsprocessen mellan förvaltningarna. Arbetet för att uppfylla detta syfte behöver fortsätta in i implementeringsprocessen. Förvaltningen har tagit till sig synpunkterna om att handläggning och uppföljning riskerar att gå ut över bland annat föreningsbesök. Förvaltningen anser dock inte att en mer harmoniserad handlägningsprocess och ett stärkt uppföljningsarbete står i vägen för föreningsbesök och annat utvecklingsarbete, utan snarare kan bidra till insatsernas ändamålsenlighet.

Bibehålls vägledande principer om rättssäkerhet, transparens och förutsägbarhet med de förändringar som föreslås?

Generellt bedömer remissinstanserna att vägledande principerna om rättssäkerhet, transparens och förutsägbarhet bibehålls i förslaget till reviderad riktlinje. Detta genom att krav och villkor tydliggörs för både bidragsgivande förvaltningar och för de som söker bidrag. En förutsättning för att bibehålla principerna är dock samverkan kring systematik i tillämpning av riktlinjerna. Förvaltningen instämmer med de synpunkter som flera remissinstanser har kring att samverkan för att tillämpa riktlinjen systematiskt är en förutsättning för att bibehålla vägledande principer om rättssäkerhet, transparens och förutsägbarhet.

Implementering av riktlinjen och fortsatt arbete

Flera av remissyttrandena betonar att vikten av att säkerställa en god implementeringen av den reviderade versionen av Riktlinjen. I det fortsatta arbetet efterfrågas ökad samordning av arbetsprocesser och kompetensutveckling för handläggare för att tillämpa Riktlinjen enhetligt, systematiskt och likvärdigt. Remissinstanserna ser även behov av stöd till civilsamhället för att sänka trösklarna för ansökan om föreningsbidrag. Flera remissinstanser lyfter idrotts- och föreningsnämndens samordningsansvar som en viktig del i det fortsatta arbetet.

Avslutningsvis ges några exempel på arbete med föreningsbidrag som pågår eller planeras i samverkan mellan stadens bidragsgivande förvaltningar. Exempelvis har samverkan initierats kring bidrag till sommarlovsverksamhet. Det pågår även fortsatt samverkan kring stadens e-tjänst för bidrag och bokning (BoB), bland annat med fokus på att motverka dubbelfinansiering och att handläggare får bättre översyn av de bidrag som en organisation eller förening ansöker om. Ytterligare samverkan kan även ske inom ramen för kommande arbete med uppdraget som tilldelades idrotts- och föreningsnämnden i Göteborgs Stads Budget för 2025, att utreda hur det administrativa stödet till föreningar kan stärkas och arbetssätten förbättras.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen konstaterar att det finns en samsyn bland de bidragsgivande förvaltningarna i att fortsatt samverkan är en central aspekt för att säkerställa en god implementering av Riktlinjen. Dels samverkan för att tillämpa den reviderade Riktlinjen systematiskt och likvärdigt, dels för att sänka trösklarna för att ansöka om föreningsbidrag. Revideringsprocessen har genom dialog med de bidragsgivande förvaltningarna och föreningslivet kunna säkerställa en bred förankring av det förslag som nu presenteras. Förvaltningens bedömning är att förslaget till reviderad Riktlinje har goda förutsättningar att uppfylla syftet med revideringen och bidra till ökad rättssäkerhet, förutsägbarhet och transparens vid fördelning av föreningsbidrag. Förvaltningens bedömning är samtidigt att förslaget uppfyller respektive förvaltnings behov av att anpassa arbetssätt, anvisningar och rutiner utifrån olika lokala förhållande och stödformer. Vidare ser förvaltningen att remissinstansernas övergripande synpunkter bäst kan omhändertas i implementeringen och tillämpning av Riktlinjen. Förvaltningen föreslår därför inga ytterligare förändringar av förslaget till reviderad Riktlinje utifrån remissinstansernas synpunkter. Förvaltningen vill dock betona vikten av fortsatt samarbete mellan bidragsgivande nämnder kring implementeringen av den reviderade Riktlinjen inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens samordningsuppdrag.

Johan Sävhave

Karin Lackéus

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef föreningsstöd

Bilaga 2. Jämförelse nuvarande lydelse med förslag till reviderade lydelse

Avsnitt/ underrubrik	Nuvarande lydelse	Förslag till reviderad lydelse (tillägg och ändringar rött)
Ansökan	Föreningens styrelse eller utsedda firmatecknare är ansvarig för ansökan.	Föreningens firmatecknare ska intyga att uppgifterna som lämnas i ansökan är korrekta.
Ansökan	För att ansökan ska kunna handläggas ska följande aktuella underlag bifogas: -Föreningens stadgar. -Årsmöteshandlingar från senaste årsmötet: - Protokoll - Verksamhetsberättelse - Ekonomisk berättelse med resultat- och balansräkning - Revisionsberättelse	Nedanstående dokument ska finnas tillgängliga för att ansökan ska kunna handläggas: • Föreningens stadgar, • Årsmöteshandlingar från senaste årsmötet: ○ Justerat och signerat årsmötesprotokoll, ○ Justerat och signerat protokoll som styrker val av revisor, ○ Verksamhetsberättelse, ○ Signerad ekonomisk berättelse med resultat- och balansräkning ○ Signerad revisionsberättelse ○ Justerat och signerat protokoll som styrker val av firmatecknare • Beskrivning av verksamhet och budget (intäkter och kostnader) för det sökta bidraget • Organisationsnummer från Skatteverket • Uppgifter om plusgiro- eller bankgirokonton. Andra handlingar får ersätta de listade ovan om den förvaltning som utlyser bidraget bedömer dem som likvärdiga och i övrigt uppfyller riktlinjens syften.
Ansökan	<i>Ny formulering</i>	Vid ansökan om bidrag som överstiger fem prisbasbelopp får bidragsgivande förvaltning kräva att uppgifter som lämnas i samband med ansökan intygas av en auktoriserad revisor.
Ansökan	Föreningar som samverkar kring en gemensam verksamhet ska utse en förening som ansvarar för bidragsansökan.	Föreningar som samverkar kring en gemensam verksamhet ska utse en förening som ansvarar för bidragsansökan. Vid ansökningar om selektiva bidrag skall även ett separat undertecknat samverkansavtal mellan

Avsnitt/ underrubrik	Nuvarande lydelse	Förslag till reviderad lydelse (tillägg och ändringar rött)
		föreningarna lämnas in från respektive förening i samband med ansökan om bidrag.
Handläggning av ansökan	Fördjupad granskning kan också förekomma och föreningen kan då komma att behöva skicka in ytterligare dokument.	Fördjupad granskning kan också förekomma och föreningen kan då komma att behöva skicka in ytterligare dokument samt besvara eventuella frågor.
Handläggning av ansökan	Ställning ska tas till fråga om jäv inför handläggning av ansökan och beslut om bidrag. Om jäv föreligger ska detta dokumenteras och ny handläggare/beslutsfattare utses.	Jävsprövning ska ske inför handläggning av varje enskild ansökan och beslut om bidrag. Om jäv föreligger ska detta dokumenteras och ny handläggare/beslutsfattare utses.
Handläggning av ansökan	Bidrag ska inte beviljas till föreningar med skatteskuld som drivs in av Kronofogden.	Bidrag får inte lämnas till en förening som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs. Obetalda skulder till Göteborgs Stad kan utgöra skäl för avslag på ansökan.
Beslut	<i>Ny formulering</i>	Vid handläggning av ansökan ska hänsyn tas till om sökande får bidrag från annan bidragsgivare inom Göteborgs Stad. Bidrag ska inte beviljas från olika bidragsgivande förvaltningar för att täcka samma kostnad.
Beslut	Alla beslut samt anmälningar om jäv ska dokumenteras tillsammans med motivering till varför föreningen erhållit bidrag eller fått avslag. Beslutande nämnd/styrelse ska inom två veckor efter fattat beslut informera sökande förening skriftligt om beslut och beslutsmotivering.	Alla beslut samt anmälningar om jäv ska dokumenteras tillsammans med motivering till varför föreningen erhållit bidrag eller fått avslag. Beslutande nämnd/styrelse ska inom två veckor efter fattat beslut informera sökande förening skriftligt om beslut med tillhörande beslutsmotivering samt eventuella villkor som föreningen är skyldig att följa
Beslut	<i>Ny formulering</i>	Beslut om bidrag ska tillgängliggöras digitalt med uppgifter om mottagare, belopp och eventuella ändamål.
Redovisning och uppföljning	<i>Ny formulering</i>	Uppföljning av bidrag ska ske årligen av bidragsgivande förvaltning/bolag på det sätt som förvaltningen anser lämpligt. Uppföljningen av bidrag bör redogöra för vilka som mottagit bidrag, med vilka belopp och, om möjligt, en

Avsnitt/ underrubrik	Nuvarande lydelse	Förslag till reviderad lydelse (tillägg och ändringar rött)
		bedömning av hur väl syftet med bidraget uppfyllts.
Redovisning och uppföljning	Förening som beviljats bidrag ska för bidragsgivande förvaltning/bolag redovisa hur bidraget använts tillsammans med uppgifter om föreningens ekonomi och resultat i relation till syfte och mål med bidragsformen. Redovisning ska göras på det sätt och vid den tidpunkt som anges för respektive bidrag. Aktuella underlag ska bifogas.	Förening som beviljats bidrag ska för bidragsgivande förvaltning/bolag redovisa hur bidraget använts tillsammans med uppgifter om föreningens ekonomi och resultat i relation till syfte och mål med bidragsformen. Redovisning ska göras på det sätt och vid den tidpunkt som anges i beslutet om bidrag eller kommuniceras på annat sätt. Följande handlingar ska finnas tillgängliga: • Årsmöteshandlingar från senaste årsmötet: ○ Justerat och signerat årsmötesprotokoll, ○ Senast tillgängliga verksamhetsberättelse, ○ Justerat och signerat protokoll som styrker val av revisor, ○ Signerad ekonomisk berättelse med resultat- och balansräkning ○ Signerad revisionsberättelse Föreningens revisor ska intyga att den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig. Om det bidrag som har tagits emot uppgått till minst fem prisbasbelopp ska detta intygas av en auktoriserad revisor. Andra handlingar får ersätta de listade ovan om den förvaltning som beviljade bidraget bedömer dem som likvärdiga och i övrigt uppfyller riktlinjens syften. Varje enskild förvaltning har mandat att begära in ytterligare handlingar som bedöms nödvändiga för slutredovisningen av bidrag. Om redovisning inte är komplett ska kompletteringar begäras in. Redovisning som inte kompletteras inom angiven tid ska inte godkännas och bidragsgivande förvaltning/bolag tar ställning till återbetalning av bidrag.
Redovisning	Förening som beviljats bidrag ska utan dröjsmål rapportera uppkomna händelser under året, som medför markanta	Förening som beviljats bidrag ska utan dröjsmål rapportera uppkomna händelser under året, som medför markanta avsteg från den planerade verksamheten utifrån det beviljade bidraget, till

Avsnitt/ underrubrik	Nuvarande lydelse	Förslag till reviderad lydelse (tillägg och ändringar rött)
	avsteg från den planerade verksamheten utifrån det beviljade bidraget, till bidragsgivande förvaltning/bolag. Vid förändringar som kan påverka beviljat bidrag ska förvaltningen skyndsamt utreda den uppkomna situationen. Bidragsgivande nämnd/styrelse kan enligt delegationsordning besluta om att stoppa utbetalning eller minska bidraget eller besluta om återbetalning om bedömning görs att verksamheten inte uppfyller villkoren för bidragsgivning, att verksamheten ändrats eller övriga förhållanden väsentligt förändrats jämfört med vad föreningen angett i ansökan. Beslutet ska meddelas skriftligt till föreningen.	bidragsgivande förvaltning/bolag. Vid förändringar som kan påverka beviljat bidrag ska förvaltningen skyndsamt utreda den uppkomna situationen och därefter meddela eventuella beslut till föreningen. Bidragsgivande nämnd/styrelse kan enligt delegationsordning besluta om att stoppa en utbetalning av bidrag, minska bidragets storlek eller besluta om återbetalning om bedömning görs att: - verksamheten inte uppfyller villkoren för bidragsgivning, - verksamheten ändrats eller övriga förhållanden väsentligt förändrats jämfört med vad föreningen angett i ansökan, - föreningen som beviljats bidrag lämnat oriktiga uppgifter - föreningen som beviljats bidrag inte inkommit med handlingar och uppgifter som efterfrågas för redovisning av bidraget.
Minska, stoppa och återbetala bidrag	En förening som har lämnat oriktiga uppgifter i bidragsansökan kan komma att polisanmälas eller spärras tillfälligt för utbetalning av bidrag. Beslut om att en förening spärras för bidrag och/eller polisanmäls på grund av detta ska fattas av den bidragsgivande nämnden/styrelsen i varje enskilt fall.	En förening som har lämnat oriktiga uppgifter i bidragsansökan kan komma att polisanmälas eller spärras tillfälligt för utbetalning av bidrag. Under hur lång tid en förening spärras ska vara i proportion till föreningens agerande och tydligt kommuniceras. Beslut om att en förening spärras för bidrag och/eller polisanmäls på grund av detta ska fattas av den bidragsgivande nämnden/styrelsen i varje enskilt fall. Vid beslut att spärra och/eller polisanmäla en förening skall detta kommuniceras till Göteborgs Stads övriga bidragsgivande förvaltningar.

Bilaga 4. Sammanställning av remissyttranden

Nämndernas remissyttranden i korthet

Kulturnämnden

Beslut: Kulturnämnden avstyrker förslag till revideringar avseende ansökningsförfarande i enlighet med förvaltningens beskrivning under rubriken *Förslag till avstyrkan kring särskilda revideringar*. Kulturnämnden tillstyrker övriga förslag till revideringar av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället (2024-11-25, § 209).

Sammanfattning: Generellt är detaljgraden hög i det reviderade avsnittet vilket innebär svårigheter gällande harmonisering med andra förvaltningars utformning av bidrag. Flera förslag bedöms vara tillämpbara och bidra till rättssäkerhet och transparens och några förslag genomförs redan i nuvarande arbetsprocesser. Två specifika förslag till revideringar avslås, kravet på samarbetsavtal och att firmatecknaren ska intyga uppgifter i ansökan, med motiveringen att de bedöms svårare att tillämpa samt skulle innebära att bördan blir oproportionerlig hög för främst ansökan. Övriga förslag tillstyrks.

Nämnden för funktionsstöd

Beslut: Nämnden för funktionsstöd tillstyrker förslag till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället, med beaktande av de överväganden som beskrivs i tjänsteutlåtandet (2024-11-27, § 209).

Sammanfattning: Förslaget bedöms i huvudsak som positivt, bland annat genom förtydliganden som förväntas minska kompletteringar i ansökningsförfarandet. Samtidigt lämnas visst utrymme för anpassningar och tillägg utifrån olika nämnders behov.

Socialnämnd Centrum

Beslut: Socialnämnden Centrum tillstyrker Göteborgs Stads reviderade riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället med beaktande av de synpunkter som framkommer i förvaltningens tjänsteutlåtande. Socialnämnden Centrum översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande tillsammans med de synpunkter som framförs i tilläggsyrkande från (C), (M), (L) och (KD) med särskilt yttrande från (D) till Idrotts- och föreningsnämnden. Se bilaga 3 till protokollet (2024-11-26, § 278).

Sammanfattning: Ställer sig generellt sett positiv till revideringen som bedöms kunna bidra till ökad tydlighet och transparens som kan minska antalet kompletteringar. Det är positivt att krav gällande motivering av beslut gentemot civilsamhällets organisationer stärks. Däremot sänker revideringen inte trösklarna för sökande föreningar. Därför finns behov av att erbjuda utbildning och stöd till civilsamhällets organisationer och på så sätt utveckla tilliten mellan civilsamhället och staden för en jämlik stad.

Socialnämnd Hisingen

Beslut: Socialnämnd Hisingen tillstyrker förslaget om revidering av Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället, med hänvisning till de synpunkter och förslag som redovisas i tjänsteutlåtandet och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till Idrotts- och föreningsförvaltningen. (2024-10-22, § 238).

Sammanfattning: Revideringen bedöms som positiv genom att öka rättssäkerheten, transparensen och förutsägbarheten i bidragshanteringen. Tydligare krav på dokumentation, ansvarsfördelning, jävsprövning och kontroll av dubbelfinansiering bedöms säkerställa en effektivare och mer transparent process. Revidering bidrar också till stärkt förmåga att utvärdera bidragens syften och effekter, vilket bidrar till bättre styrning och ansvarstagande.

Socialnämnd Nordost

Beslut: Socialnämnden Nordost beslutar att rekommendera en omarbetning och möjlig utökning av revideringen, i linje med synpunkterna i tjänsteutlåtandet (2024-22-26, § 378).

Sammanfattning: Bedömningen är att belastningen på föreningar ökar oproportionerligt mycket vilket i vissa fall kan riskera att ställa svagare grupper utanför bidragssystemet. Utvidgad komplex handläggning av formalia riskerar att gå ut över föreningsbesök. Många av de förstärkta krav i revideringen kan bättre omhändertas i förvaltningar och bolag där det aktuella behovet finns snarare än i den generella riktlinjen. Staden bör, utöver stärkt kontroll och säkerhet, även utveckla riktlinjen inom andra områden, som att förbättra tillgänglighet, stöd och samverkan. Det är också viktigt att säkerställa en god implementeringsprocess och att bidragsgivande förvaltningar har god tid på sig att kommunicera och stödja föreningar i att förstå och hantera förändringarna.

Socialnämnd Sydväst

Beslut: Socialnämnden Sydväst tillstyrker förslaget med hänvisning till de synpunkter och förslag som redovisas i tjänsteutlåtandet. Socialnämnden avslår tilläggsyrkandet från C (2024-11-27, § 243).

Sammanfattning: Syftet med revideringens fokus på rättssäkerhet, ändamålsenlig kontroll, transparens och effektivitet i bidragsfördelningen uppnås till viss del. De nya riktlinjerna kan stärka föreningar genom krav på mer utbildning, kunskap och tydligare rutiner för att beviljas bidrag. Rättssäkerheten kan även öka och inkorrekta utbetalningar minska, dock förutsatt att rutiner och systematik förbättras. Det finns dock risk att vissa riktlinjer blir ineffektiva på grund av vaga formuleringar som "bör", "kan" och "får". Det är också oklart hur rättssäkerheten kan upprätthållas när handläggare har stort tolkningsutrymme. Brist på tydliga rutiner och regler för granskning och beslut försvagar transparens och förutsägbarhet, där det redan idag finns hinder i att det är svårt att få tillgång till föreningars ärenden hos andra aktörer.

Sammanställning över synpunkter på specifika revideringar

Ansökan

1. Föreningens firmatecknare ska intyga att uppgifterna som lämnas i ansökan är korrekta.

Remissinstansernas synpunkter

- Kulturnämnden avstyrker revideringen med bedömningen att kravet skulle leda till en ökad administration för vissa ansökningar av kulturstöd. Bland annat genom att det är vanligt förekommande att en utsedd kontaktperson för en kulturorganisation söker flera olika kulturstöd och bidrag, som inte nödvändigtvis är firmatecknare. Kulturförvaltningen bedömer också att kontrollen av sökande redan anses god utifrån befintliga arbetssätt.
- Bland övriga remissinstanser ser man vissa svårigheter i de fall där en annan person ansvarar för ansökningsförfarandet. Socialförvaltning Nordost anser att kravet innebär merarbete särskilt när styrelsen har delegerat ansvaret för ansökan till någon annan ”just för att den personen har bättre svenskkunskaper eller mer datorvana än ordförande eller kassör.”
- Förvaltningen för funktionsstöd anser att en ansökan om föreningsbidrag inte kan likställas med ett avtal. Intygande av ordförande och kassör anses därmed vara tillräckligt. De lyfter också att det krävs en funktion i stadens e-tjänst för att hantera signering av firmatecknare, ordförande eller kassör.
- Därutöver bedömer socialförvaltningen Centrum att firmatecknare behöver finnas med som funktion i e-tjänsten utöver ordförande och kassör, samt att det behöver vara enkelt för förvaltningen att granska att signering är gjord av rätt person.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förslag till reviderad lydelse vidhålls. Idrotts- och föreningsförvaltningen förstår att det skärpta kravet i vissa fall kan innebära ett extra arbetsmoment men vill dock betona att kravet inte betyder att firmatecknaren behöver fylla i ansökningsblanketten utan endast intyga att uppgifterna som lämnas är korrekta. Förvaltningen bedömer därför inte att det skärpta kravet innebär en oproportionerlig börda för ansökan om föreningsbidrag. Befintlig lydelse i Riktlinjen är att ”föreningens styrelse eller utsedda firmatecknare är ansvarig för ansökan”. Då det är en firmatecknares roll att ingå avtal och skriva under med den juridiska personens (föreningens) namn bedömer förvaltningen att den nya, mer precisa, lydelsen tydliggör firmatecknarens ansvar.

Kulturnämndens synpunkter bedöms kunna tillgodoses med anpassning av lokal riktlinje och anvisning. Exempelvis enligt den tillämpning som föreslås i remissyttrandet, att kraven på behörighet att företräda en organisation i de fall företrädare för organisationen inte är firmatecknare skulle kunna formaliseras exempelvis genom fullmakt.

2. Dokument som ska finnas tillgängliga för att ansökan ska kunna handläggas.

Remissinstansernas synpunkter

- Förvaltningen för funktionsstöd anser att förändringarna gällande dokumentationskrav påverkar bördan med ansökan om föreningsbidrag i olika grad beroende på föreningarnas vana och erfarenhet av ansökningsprocessen, stadens e-tjänst och administration i allmänhet.
- Socialförvaltningen Sydväst pekar på att ökade dokumentationskrav innebär en ökad arbetsbörda för handläggare och att det till viss del saknas kunskap i hur handläggare bör granska balans- och resultaträkning. De lyfter också en risk i att föreningar kan ha svårt att möta kraven om att ha alla handlingar i ordning vid ansökningstillfället beroende av vilken årscykel som följs.
- Socialförvaltningen Hisingen bedömer att revideringen skapar större tydlighet och höjer ansökans kvalitet och trovärdighet. Det ses som positivt att flexibiliteten bibehålls genom att andra handlingar kan godkännas om förvaltningen bedömer dem likvärdiga. Även kulturförvaltningen anser att behovet av flexibilitet kring vilka dokument som ska bifogas en ansökan är tillgodosett via detta tillägg.
- Socialförvaltningen Centrum saknar beskrivningar om varför vissa handlingar begärs in, exempelvis ett förtydligande om att föreningarnas ekonomi ska vara i ordning som ett grundläggande kriterium. Det efterfrågas en tydligare koppling mellan grundläggande kriterier och handlingar som begärs in.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förslag till reviderad lydelse vidhålls. Förvaltningen förstår att revideringen initialt kan innebära en ökad belastning på handläggningen, men att detta främst gäller implementeringen av riktlinjen. På sikt ser förvaltningen att de nya skrivningarna bidrar till en mer effektiv handlägningsprocess genom att revideringen till viss del utgått ifrån vanligt förekommande kompletteringar under handläggning av ansökan. Förvaltningen betonar att handlingar inte behöver bifogas varje enskild ansökan om de redan finns tillgängliga på E-tjänsten.

3. Vid ansökan om bidrag som överstiger fem prisbasbelopp får bidragsgivande förvaltning kräva att uppgifter som lämnas i samband med ansökan intygas av en auktoriserad revisor.

Remissinstansernas synpunkter

- Socialförvaltningen Centrum anser att det är positivt revisorns roll förtydligas med menar samtidigt att kravet på granskning av revisor eller auktoriserad revisor kan påverka mindre föreningar negativt.
- Socialförvaltning Sydväst bedömer att kravet innebär en kostnadsrisk särskilt för de föreningar som inte vanligtvis använder sig av en auktoriserad revisor när det finns risk att ansökan avslås.
- Socialförvaltningen Nordost lyfter att kravet innebär utmaningar när nya större bidrag införs eller för förstagångssökande föreningar är oförberedda på detta krav. De pekar också på att även om kravet inte är ett "skall-krav" krävs det i många fall ändå att kravet följs i och med att intygande av auktoriserad revisor är ett skall-krav vid redovisningstillfället.

- Förvaltningen för funktionsstöd menar att det behövs en fördjupad analys kring möjligheten att utgå från föreningens omsättning (föreningens totala intäkter under en specifik period) i stället för storleken på bidraget.
- Kulturnämnden bedömer att revideringen kan ge en ökad trygghet för medlemmar att ekonomin sköts på ett korrekt sätt. Förslaget kring beloppsgränsen på fem prisbasbelopp bedöms som rimlig och möjlig att harmonisera med kulturnämndens fastställda regler där beloppsgränsen idag ligger strax över. Kulturförvaltningen föreslår dock att använda begreppet ”kvalificerad revisor” som innefattar både auktoriserade och godkända revisorer som är skyddade titlar och står under Revisorsinspektionens tillsyn. Detta eftersom vissa kulturorganisationer fortsatt anlitar godkända revisorer.
- Socialförvaltning Hisingen bedömer att kraven kopplat till revisors intygande höjer kvaliteten och säkerställer att korrekta uppgifter lämnas in samt skapar en enhetlig process.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förslag till reviderad lydelse vidhålls. Idrotts- och föreningsförvaltningen anser att nuvarande förslag till revidering möjliggör anpassningar utifrån olika förenings ekonomiska förutsättningar, genom att skrivningen har ändrats från ett ”skall-krav” till en möjlighet att införa kravet. Det är först vid redovisningstillfället, det vill säga vid beviljat bidrag, som intygandet av en auktoriserad revisor är ett skall-krav. Därav menar förvaltningen att det är möjligt för respektive förvaltning att anpassa tillämpningen. Exempelvis har förvaltningarna mandat att frånga kravet vid ansökningstillfället men, om ansökan beviljas, säkerställa att föreningen får information om att auktoriserad revisors intygande är ett krav vid redovisning. Under revideringsprocessen fördes dialog kring möjligheten att inkludera kostnad för auktoriserad revisor som en del av det beviljade bidraget, detta är dock upp till respektive förvaltning att besluta om.

Förvaltningen väljer att vidhålla skrivningen ”auktoriserad revisor” då det bedöms ge ökad tydlighet på lång sikt då det inte längre tillkommer några nya godkända revisorer. Dock har kulturförvaltningen har möjlighet att godkänna båda auktoriserade och godkända revisorer med befintlig skrivning, om bedömningen görs att dessa motsvarar samma tillförlitlighet.

4. Föreningar som samverkar kring en gemensam verksamhet ska utse en förening som ansvarar för bidragsansökan. Vid ansökningar om selektiva bidrag skall även ett separat undertecknat samverkansavtal mellan föreningarna lämnas in från respektive förening i samband med ansökan om bidrag.

Remissinstansernas synpunkter

- Kulturnämnden avstyrker förslaget till revidering med bedömningen att kravet inte är anpassat efter det fria kulturlivets förutsättningar och behov, att det skulle innebära en oproportionerlig administration och samtidigt inte motverka eventuella oegentligheter. Man föreslår en mer flexibel skrivning och anser att den registrerade organisation som beviljats stöd bör ansvara för ansökans genomförande och redovisning samt att det är viktigt med tillit till målgruppens egna behov av avtal.

- Socialförvaltning Nordost anser att kravet innebär en omfattande koordination och administrativ belastning genom att det i sin nuvarande utformning kräver att ett separat undertecknat avtal ska skickas in från varje part i samarbetet redan i samband med ansökan. ”Ändringen ställer stora krav på framförhållning vid samverkan mellan föreningar, även om den ansökta summan kan vara låg och den planerade aktiviteten liten.”
- Socialförvaltningen Centrum bedömer skrivelsen antingen behöver skärpas ytterligare, eller så behöver ett gemensamt arbete ske mellan förvaltningarna så riktlinjen tillämpas så enhetligt och likvärdigt som möjligt. Detta eftersom det kan vara svårt att avgöra när ett samverkansavtal behövs eftersom många samverkar kring verksamhet.
- Socialförvaltningen Hisingen lyfter att skrivelsen bidrar till transparens i samverkansprocessen, minskar risken för oegentligheter samt säkerställer parternas gemensamma ansvar. Förslaget bedöms även stärka möjligheten till ansvarsutkrävande vid eventuella tvister.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förslag till reviderad lydelse vidhålls. Förvaltningen bedömer att revideringen bidrar till att säkerställa ansvarsutkrävning samt att båda parter är införstådda i vilken verksamhet som skall bedrivas. Därför är det viktigt att varje enskild part som gemensamt ska bedriva verksamheten lämnar in ett undertecknat avtal. Samverkan ger ofta en tyngd åt en ansökan och detta blir ett sätt att motverka oegentligheter. Genom att kravet endast omfattar selektiva bidrag, bedömer förvaltningen att förslaget inte innebär en oproportionerlig administration. Dessutom råder förvaltningarna över den praktiska tillämpningen av kravet, där det finns möjlighet att tillämpa kravet på ett sätt som underlättar för föreningar.

Handläggning av ansökan

5. Fördjupad granskning kan också förekomma och föreningen kan då komma att behöva skicka in ytterligare dokument samt besvara eventuella frågor.

6. Jävsprövning ska ske inför handläggning av varje enskild ansökan och beslut om bidrag. Om jäv föreligger ska detta dokumenteras och ny handläggare/beslutsfattare utses.

7. Bidrag får inte lämnas till en förening som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs. Obetalda skulder till Göteborgs Stad kan utgöra skäl för avslag på ansökan.

Remissinstansernas synpunkter

- Socialförvaltning Sydväst lyfter att den nya riktlinjen, generellt, kan stärka föreningar genom att kräva mer kunskap och rutiner för att få bidrag. Man anser också att om rutiner och systematik förbättras, kan rättssäkerheten öka och inkorrekta utbetalningar minska. Dock bedöms att skrivningar som ej är tvingande,

såsom “bör”, “kan” och “får”, kan skapa osäkerhet och inkonsekvens genom handläggarens tolkningsutrymme. Därför efterfrågas tydliga rutiner för granskning och beslut och anser att flera aspekter kräver mer kunskap, metod och systematik, såsom jävsprövning och att identifiera om föreningar har skulder hos kommunen eller andra myndigheter.

- Även socialförvaltningen Centrum anser att bland annat förslaget kring obetalda skulder och avgifter behöver förtydligas kring vilka avgifter som avses och vilken information som ska hämtas från exempelvis Kronofogden.
- Socialförvaltningen Nordost lyfter att endast två punkter, kravet på dokumentation av jäv och kravet på kring beslutsmeddelande, direkt gynnar de sökandes interaktion med staden.
- Förvaltningen för funktionsstöd lyfter att delar av förslaget, som frågan om jäv och dubbelfinansiering, redan omhändertas i handläggningsprocessen idag. Även kulturförvaltningen genomför redan delar i arbetssätt och rutiner, såsom dokumentation av jävshantering i bedömning av varje enskild ansökan samt tillgängliggörande av beslut och belopp på hemsida.
- Socialförvaltningen Hisingen ser positivt på kraven kring fördjupad granskning, jävsprövning och samt att begränsningar för föreningar med skulder. Man menar att skrivningen inte syftar att ge avslag till föreningar med mindre skulder utan att det gäller skulder som är betydande och kan påverka föreningens verksamhet.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förvaltningen delar bilden av att revideringen kan stärka föreningar på sikt genom att kräva mer kunskap och rutiner och att systematik och samsyn i tillämpningen av riktlinjen är avgörande för detta. Förvaltningen anser att ökad tydlighet både för handläggare och föreningar kring vad som krävs för att beviljas bidrag, gynnar föreningarnas interaktion med staden i form att bidra till syfte och målsättningar med riktlinjen, som att bidra till rättssäkerhet, transparens och likabehandling i bidragsprocessen. I linje med bland annat socialförvaltningen Centrums synpunkter kan det finnas behov av att, inom ramen för implementeringen av den reviderade riktlinjen, tydliggöra exempelvis vilka skulder som kan utgöra skäl för avslag på bidragsansökan.

8. Vid handläggning av ansökan ska hänsyn tas till om sökande får bidrag från annan bidragsgivare inom Göteborgs Stad. Bidrag ska inte beviljas från olika bidragsgivande förvaltningar för att täcka samma kostnad.

Remissinstansernas synpunkter

- Socialförvaltningen Centrum ser att det kan vara svårt att tillämpa detta förslag i praktiken, särskilt när det handlar om stora kostnader som lokalhyra och personal som sällan helfinansieras av en och samma bidragsgivare. Man ser inga hinder att bevilja bidrag till samma kostnad som beviljats från en annan förvaltning, så länge det är tydligt att varje förvaltning täcker olika delar av kostnaden.
- Kulturförvaltningen noterar en lyhördhet när skrivningen ändrades till att bidrag inte ska beviljas från olika förvaltningar för att täcka samma kostnad, i stället för verksamhet, då samfinansiering ofta är en förutsättning för att driva verksamhet eller projekt inom det fria kulturlivet.

- Socialförvaltningen Hisingen ser att det är viktigt att ta hänsyn till eventuell dubbelfinansiering och att bidrag från externa bidragsgivare utanför kommunen bör beaktas.
- Socialförvaltningen Sydväst lyfter behov av att utveckla systematik i kommunikationen mellan förvaltningar och med andra aktörer för att undvika dubbelfinansiering.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förslag till reviderad lydelse vidhålls med motiveringen att den skrivning som föreslås inte stoppar möjligheten till del- eller samfinansiering, så länge det är olika delar av en kostnad som täcks. Ursprungligen användes begreppet ”verksamhet” istället för kostnad men det uppfattades som alltför extensivt för att rikta in sig på dubbelfinansiering. ”Täcka samma kostnad” används bland annat av EU-kommissionen för att beskriva dubbelfinansiering. Skrivningen har således justerats för att inte omöjliggöra samfinansiering som är vanligt förekommande och nödvändigt för civilsamhällets finansiering. Förvaltningen betonar att kommunikation och information mellan de olika bidragsgivande förvaltningarna kan underlätta tillämpning av förslaget i praktiken.

Beslut

9. Beslutande nämnd/styrelse ska inom två veckor efter fattat beslut informera sökande förening skriftligt om beslut med tillhörande beslutsmotivering samt eventuella villkor som föreningen är skyldig att följa

10. Beslut om bidrag ska tillgängliggöras digitalt med uppgifter om mottagare, belopp och eventuella ändamål.

Remissinstansernas synpunkter

- Flera remissinstanser ser positivt på revideringarna kring tillgängliggörande av beslut till sökande förening. Socialförvaltningen Hisingen anser att revideringen bidrar till att öka transparensen och rättssäkerhet. Att tillgängliggöra besluten digitalt bidrar också till att ge allmänheten bättre insyn i stadens bidragsgivning.
- Socialförvaltningen Centrum ser positivt på att skrivningen skärps kring motivering av beslut gentemot civilsamhällets organisationer.
- Vidare bedömer kulturförvaltningen att revideringen redan tillämpas i handläggning och beslutsförfarande utifrån nuvarande stödformers utformande.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förvaltningen anser, i linje med flera av remissinstanserna, att revideringen dels ökar transparensen och allmänhetens insyn i stadens bidragsgivning, dels underlättar det möjligheterna att för andra förvaltningar säkerställa att bidrag inte betalas ut för samma verksamhet.

Uppföljning och redovisning

11. Uppföljning av bidrag ska ske årligen av bidragsgivande förvaltning/bolag på det sätt som förvaltningen anser lämpligt. Uppföljningen av bidrag bör redogöra för vilka som mottagit bidrag, med vilka belopp och, om möjligt, en bedömning av hur väl syftet med bidraget uppfyllts.

Remissinstansernas synpunkter

- Socialförvaltning Nordost ser generellt en risk att tid för uppföljningar, föreningsbesök, stöd och hjälp nedprioriteras till förmån för administrativa formalia.
- Socialförvaltning Sydväst lyfter också att mer granskning och uppföljning i alla skeden kring ansökan, behandling och redovisning kan leda till längre handläggningstider och administrativ börda. ”Då en stor del av kontroll och uppföljning sker i det uppsökande och relationsskapande arbetet är det en risk att mindre tid läggs för besök och möten med aktörer i och med en ökad administrativ börda.”
- Förvaltningen för funktionsstöd ser generellt positivt på att riktlinjen förväntas ge mer likartade förutsättningar gällande ansökan, handläggning, beslut och uppföljning men ser likaså att ökade krav gällande uppföljning kan komma att öka handläggningen och processen bör därför ses över.
- Socialförvaltning Hisingen ser att förslag kring uppföljning och redovisning stärker kontrollen och ansvarstagandet vilket bidrar till att säkerställa att bidragen används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förvaltningen anser att den skärpta skrivningen om uppföljning och utvärdering bidrar till ökad kontroll och bättre uppföljning, vilket är en av de aspekter som revideringen särskilt har fokuserat på. Stärkt systematik för uppföljningsarbetet bidrar till att säkerställa att bidrag fördelas ändamålsenligt och bidrar till stadens målsättningar. Skrivningen ger förvaltningarna en flexibilitet i att bestämma över form och innehåll. Därav ser förvaltningen inte att uppföljningen nödvändigtvis behöver stå i vägen för föreningsbesök, snarare kan föreningsbesök och dialog med fördel integreras i uppföljningsarbetet.

12. Föreningens revisor ska intyga att den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig. Om det bidrag som har tagits emot uppgått till minst fem prisbasbelopp ska detta intygas av en auktoriserad revisor. (Beslut)

- Se punkt 3 där detta förslag till revidering också behandlas.
- Socialförvaltningen Nordost ställer frågan om detta krav ska tolkas som att föreningens revisor ska intyga att den ekonomiska redovisningen för varje specifikt bidrag är tillförlitlig. De menar att om så är fallet innebär det en orimlig börda för ansökan om föreningsbidrag.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Kravet innebär inte att föreningens revisor måste intyga ekonomisk redovisning av varje

specifikt bidrag som föreningen tagit emot. Föreningens revisor ska, oavsett bidragsbelopp, intyga föreningens ekonomiska redovisning, ej varje specifikt bidrag. Om en förening har mottagit ett bidrag som uppgått till minst fem prisbasbelopp ska en auktoriserad revisor intyga detta vid redovisningstillfället.

Minska, stoppa och återbetala bidrag

13. Rapportering av avsteg från planerad verksamhet utifrån beviljat bidrag.

14. En förening som har lämnat oriktiga uppgifter.

Remissinstansernas synpunkter

- Socialförvaltning Nordost ser problematik kring extra handläggningsarbete och en påtaglig belastning för föreningar kopplat till redovisning av bidrag. De anser även att de eventuella tilltänkta konsekvenserna är oklara, och ser en risk för föreningars grundverksamhet i de fall där brister upptäcks vid redovisningen av bidrag och föreningen blir återbetalningsskyldig. Socialförvaltningen Nordost anser därför att det bör ses över om vissa krav i stället kan införas vid behov i lokala anvisningar.
- Socialförvaltningen Sydväst lyfter att det finns risk för att handläggare får stort tolkningsutrymme särskilt gällande bedömning om polisanmälan, eller att stoppa bidragsansökningar.

Förvaltningens överväganden utifrån synpunkterna

Förvaltningen betonar att det inte är tillåtet att besluta om att stoppa en förening från att ansöka om bidrag och att tillämpning inte får ske genom spärning på kundprofil i BOB. Istället kan det utgöra en avslagsgrund om en förening lämnat oriktiga uppgifter. Förvaltningen anser att revideringarna bidrar med förtydliganden kring sådant som riktlinjen tidigare inte specificerade, som i vilka fall som utbetalning av bidrag får stoppas eller ska återbetalas. Därför anser förvaltningen att tolkningsutrymmet för den enskilde handläggaren snarare minskar och kravet på samsyn mellan förvaltningarna ökar.

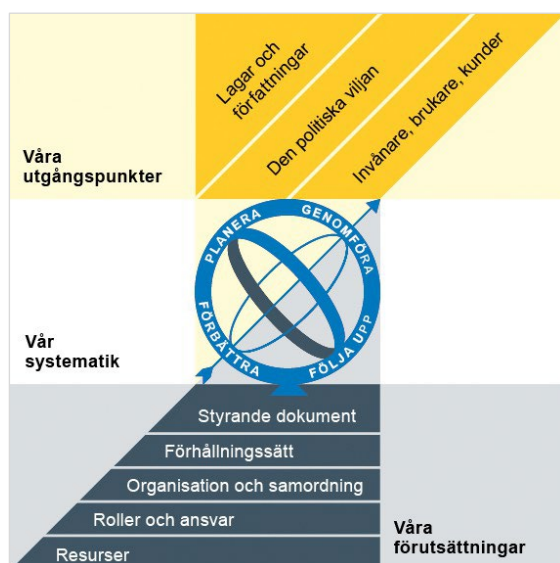
Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Reglerande styrande dokument

Policy
► **Riktlinje**
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället

Beslutad av:
Kommunfullmäktige

Gäller för:
Nämnder och styrelser som fördelar föreningsbidrag

Ärendenummer:
SLK 2024-00292

Datum och paragraf för beslutet:
[Text]

Dokumentsort:
Riktlinje

Giltighetstid:
Tillsvidare

Senast reviderad:
[Datum]

Dokumentansvarig:
Avdelningschef
beslutsunderlag,
utredning samt
styrning, SLK

Bilagor:
[Bilagor]

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	5
Koppling till andra styrande dokument	5
Vägledning och avsteg	6
Riktlinje	7
Kommunikation	7
Grundläggande kriterier	7
Olika typer av föreningsbidrag	7
Ansökan	8
Ansökan	8
Handläggning av ansökan	8
Beslut	9
Beslut	9
Överklagande av beslut	9
Utbetalning	10
Redovisning och uppföljning	10
Redovisning	10
Minska, stoppa och återbetala bidrag	11
Marknadsföring och annonsering	11

Inledning

Syftet med denna riktlinje

I Göteborgs Stad finns det ett starkt civilsamhälle som engagerar många människor och bedriver en stor bredd av verksamhet. Ett välmående civilsamhälle har mycket att erbjuda, såväl för den enskilda invånaren som för hela Göteborgs Stad. En god samverkan mellan staden och civilsamhällets organisationer stärker den demokratiska processen och det är nödvändigt att skapa förutsättningar för hållbarhet och långsiktighet för civilsamhället genom bland annat föreningsbidrag.

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället (hädanefter ”Riktlinjen”) är de gemensamma bestämmelser som bidragsgivande nämnder utgår ifrån i fördelningen av föreningsbidrag. Riktlinjen anger såväl gemensamma minimikrav för den sökande som metodik vid handläggning av ansökningar. Riktlinjen har som ambition att öka förutsägbarheten för den som söker föreningsbidrag från Göteborgs Stad. Utöver riktlinjen har varje enskild nämnd möjlighet att anta lokala anvisningar som tillämpar riktlinjens bestämmelser utifrån den lokala kontexten och behoven hos den enskilda nämndens målgrupp.

Allmännyttiga ideella föreningar, stiftelser, ekonomiska föreningar och arbetsintegrerande sociala företag/kooperativ och organisationer (som i texten fortsättningsvis kallas ”föreningar”) som erbjuder verksamhet för göteborgare har möjlighet att söka bidrag från staden.

Riktlinjen ska säkerställa att fördelningen av föreningsbidrag präglas av likabehandling, transparens och rättssäkerhet för den sökande. Likaså ska bidragsgivningen präglas av effektivitet, ändamålsenlig kontroll och god styrning från Göteborgs Stad.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tills vidare för alla nämnder och styrelser inom Göteborgs Stad vid fördelning av föreningsbidrag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade 12 september 2019 § 33 beslut om att anta den befintliga riktlinjen för föreningsbidrag till civilsamhället som därefter omfattade alla nämnder och styrelser som fördelar bidrag till föreningar. Beslutet fattades i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (diarienummer 0704/17) vilket även gav idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att samordna stadens arbete med föreningsbidrag.

Som ett led i uppdraget att samordna stadens arbete med föreningsbidrag har idrotts- och föreningsförvaltningen genomfört en översyn av riktlinjens ändamålsenlighet och hur väl den efterlevs i den dagliga hanteringen av föreningsbidrag. Översynen resulterade i ett beslut att revidera delar av riktlinjen som i synnerhet berör vissa delar av handläggning,

uppföljning och kontroll med ett parallellt syfte att öka förutsägbarheten och tillgängligheten för sökande.

Revidering av riktlinjen föranleddes av nära samverkan mellan de bidragsgivande förvaltningarna och i dialog med bidragsmottagare.

Lagbestämmelser

Denna riktlinje följer gällande lagstiftning.

Koppling till andra styrande dokument

Nedan listas några av de styrande dokument som angränsar till denna riktlinje:

Styrande dokument	Fastställare/beslut	Giltighet	Diarienummer
Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030	Kommunfullmäktige, 2024-11-21 § 484	2024-2030	1235/22
Göteborgs Stads plan för arbete mot våld i nära relationer 2024–2027	Kommunfullmäktige, 2024-02-29 § 78	2024-2027	SLK-2023-00877
Göteborgs Stads plan för Jämställdhet	Kommunfullmäktige, 2019-01-31, §13	2019-2024	SLK-2023-00044
Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs Stad	Kommunfullmäktige, 2016-06-02	Tills vidare	0454/15
Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor	Kommunfullmäktige, 2017-01-26 §12	2017-2024	SLK-2023-00044
Göteborgs Stads barnrättsplan	Kommunfullmäktige, 2022-06-09 § 12	2022-2024	1109/20
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Kommunfullmäktige, 2015-06-11 §14	2021-2026	0759/19
Göteborgs Stads plan för stärkta insatser mot rasism 2020–2024	Kommunfullmäktige, 2020-02-20 §15	2020-2024	SLK-2023-00044
Handlingsplan för nationella minoritetsfrågor	Kommunfullmäktige, 2020-09-10 § 29	2020-2024	SLK-2023-00044
Göteborgs Stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla	Kommunfullmäktige, 2022-12-08 § 8	Tills vidare	0508/22
Göteborgs Stads riktlinjer för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet	Kommunfullmäktige, 2020-11-12 § 21	Tills vidare	0602/20
Policy och riktlinje för sponsring inom Göteborgs Stad	Kommunfullmäktige, 2013-03-21 §22	Tills vidare	SLK-2023-00044
Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022-2026	Kommunfullmäktige, 2022-06-16 § 4	2022-2026	0355/20

Vägledning och avsteg

Bidragsgivande nämnder/styrelser kan upprätta lokala anvisningar för tillämpning av denna riktlinje.

Förvaltning/bolag och nämnd/styrelse som anser att det i ett enskilt beslut finns särskilda skäl till att göra avsteg från denna riktlinje ska noggrant dokumentera ett sådant beslut med tillhörande motiveringen i respektive ärende. Avsteg ska enbart ske om det är gynnande för enskild part och i enlighet med stadens mål. Vid återkommande avsteg ska detta kommuniceras till samordnande förvaltning.

Riktlinje

Kommunikation

Aktuell information kring alla bidrag som föreningar kan söka ska kommuniceras av bidragsgivande förvaltning/bolag i enlighet med stadens kommunikationsprogram. Kommunikationen ska vara tillgänglig och relevant för respektive målgrupp.

Grundläggande kriterier

Föreningen ska

- Ha av medlemmar godkända stadgar, en ansvarig styrelse och revisor samt fungera enligt demokratiska principer.
- Ha lokal anknytning och bidraget ska komma göteborgarna till gagn.
- Ha ett allmänintresse och vara öppen för alla om inte sakliga och godtagbara skäl finns för undantag.
- Verka för lika rättigheter och möjligheter till delaktighet och deltagande oberoende av kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Föreningen kan inte beviljas bidrag för verksamhet/aktivitet som

- Består av partipolitiskt eller religiöst arbete eller uppmuntrar till bruk av alkohol, tobak eller andra droger

Föreningen kan inte beviljas bidrag om den eller någon av dess företrädare, i verksamheten

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmuntrar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2,
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket eller
5. uppmuntrar till bruk av alkohol, tobak eller andra droger.

Olika typer av föreningsbidrag

Respektive nämnd/förvaltning kan fatta beslut om att fördela olika bidragsformer vid olika tidpunkter. De föreningsbidrag som fördelas är antingen generella eller selektiva. Generella bidrag ges utifrån en fastställd nivå och finansierar i huvudsak ordinarie verksamhet medan selektiva bidrag ges efter särskild prövning och finansierar verksamhet som pågår under en avgränsad tidsperiod.

Ansökan

Ansökan

Föreningens firmatecknare ska intyga att uppgifterna som lämnas i ansökan är korrekta.

Ansökan ska göras på det sätt och senast vid den tidpunkt som anges för respektive bidrag. Nedanstående dokument ska finnas tillgängliga för att ansökan ska kunna handläggas:

- Föreningens stadgar,
- Årsmöteshandlingar från senaste årsmötet:
 - Justerat och signerat årsmötesprotokoll,
 - Justerat och signerat protokoll som styrker val av revisor,
 - Verksamhetsberättelse,
 - Signerad ekonomisk berättelse med resultat- och balansräkning
 - Signerad revisionsberättelse
 - Justerat och signerat protokoll som styrker val av firmatecknare
- Beskrivning av verksamhet och budget (intäkter och kostnader) för det sökta bidraget
- Organisationsnummer från Skatteverket
- Uppgifter om plusgiro- eller bankgirokonto.

Andra handlingar får ersätta de listade ovan om den förvaltning som utlyser bidraget bedömer dem som likvärdiga och i övrigt uppfyller riktlinjens syften.

Vid ansökan om bidrag som överstiger fem prisbasbelopp får bidragsgivande förvaltning kräva att uppgifter som lämnas i samband med ansökan intygas av en auktoriserad revisor.

Föreningar som samverkar kring en gemensam verksamhet ska utse en förening som ansvarar för bidragsansökan. Vid ansökningar om selektiva bidrag skall även ett separat undertecknat samverkansavtal mellan föreningarna lämnas in från respektive förening i samband med ansökan om bidrag.

Handläggning av ansökan

Ansökan ska granskas både formellt och kvalitativt av bidragsgivande förvaltning/bolag. Om ansökan inte är komplett ska sökande förening ges möjlighet att komplettera. Ansökan som inte kompletteras inom angiven tid ska avslås.

Fördjupad granskning kan också förekomma och föreningen kan då komma att behöva skicka in ytterligare dokument samt besvara eventuella frågor.

Om en ansökan berör flera nämnder/styrelser ska samverkan ske mellan dessa innan beslut fattas.

Jävsprövning ska ske inför handläggning av varje enskild ansökan och beslut om bidrag. Om jäv föreligger ska detta dokumenteras och ny handläggare/beslutsfattare utses.

Bedömning, förslag till beslut samt även andra uppgifter som är av vikt under handläggningen av föreningens ansökan ska dokumenteras och diarieföras.

När bidrag ges efter särskild prövning ska hänsyn tas till föreningens förmåga att själv finansiera verksamheten.

Bidrag får inte lämnas till en förening som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs. Obetalda skulder till Göteborgs Stad kan utgöra skäl för avslag på ansökan.

Beslut

Beslut

Bidragsgivande nämnd/styrelse fattar beslut enligt gällande delegationsordning inom sitt ansvarsområde och enligt prioriterade inriktningar fastställda av kommunfullmäktige eller nämnd/styrelse.

Vid handläggning av ansökan ska hänsyn tas till om sökande får bidrag från annan bidragsgivare inom Göteborgs Stad. Bidrag ska inte beviljas från olika bidragsgivande förvaltningar för att täcka samma kostnad.

Alla beslut samt anmälningar om jäv ska dokumenteras tillsammans med motivering till varför föreningen erhållit bidrag eller fått avslag. Beslutande nämnd/styrelse ska inom två veckor efter fattat beslut informera sökande förening skriftligt om beslut med tillhörande beslutsmotivering samt eventuella villkor som föreningen är skyldig att följa

Vid samarrangemang ska endast en av de arrangerande föreningarna beviljas bidrag.

Beslut om bidrag ska tillgängliggöras digitalt med uppgifter om mottagare, belopp och eventuella ändamål.

Överklagande av beslut

Beslut om avslag på en ansökan om bidrag eller bidragets storlek kan inte överklagas i särskild ordning.

En kommunmedlem har rätt att inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet justerats överklaga beslutet till förvaltningsrätten enligt reglerna om laglighetsprövning i 13 kap. kommunallagen.

Laglighetsprövning är endast möjlig avseende beslut av kommunala nämnder utifrån de grunder som anges i 13 kap. 8 § kommunallagen; att den kommunala nämndens beslut inte kommit till på lagligt sätt, rört något som inte är en angelägenhet för kommunen, det organ som fattat beslutet inte har rätt att göra det eller att beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Förvaltningsrätten kan endast pröva lagligheten och inte lämpligheten av ett beslut och prövningen omfattar om beslutet ska upphävas eller inte.

Utbetalning

Bidrag ska bara betalas ut till det plus- eller bankgirokonto som är registrerat i föreningens namn. Bidragsgivande förvaltning/bolag ska säkerställa att utbetalningen görs till rätt konto.

Redovisning och uppföljning

Uppföljning av bidrag ska ske årligen av bidragsgivande förvaltning/bolag på det sätt som förvaltningen anser lämpligt. Uppföljningen av bidrag bör redogöra för vilka som mottagit bidrag, med vilka belopp och, om möjligt, en bedömning av hur väl syftet med bidraget uppfyllts.

Bidragsgivande förvaltning/bolag kan när som helst under pågående verksamhet göra besök, begära in uppgifter samt granska föreningens ekonomi och verksamhetsinnehåll. All granskning ska ske med hänsyn till medlemmarnas personliga integritet.

Redovisning

Förening som beviljats bidrag ska för bidragsgivande förvaltning/bolag redovisa hur bidraget använts tillsammans med uppgifter om föreningens ekonomi och resultat i relation till syfte och mål med bidragsformen. Redovisning ska göras på det sätt och vid den tidpunkt som anges i beslutet om bidrag eller kommuniceras på annat sätt. Följande handlingar ska finnas tillgängliga:

- Årsmöteshandlingar från senaste årsmötet:
 - Justerat och signerat årsmötesprotokoll,
 - Senast tillgängliga verksamhetsberättelse,
 - Justerat och signerat protokoll som styrker val av revisor,
 - Signerad ekonomisk berättelse med resultat- och balansräkning
 - Signerad revisionsberättelse

Föreningens revisor ska intyga att föreningens ekonomiska redovisning är tillförlitlig. Om det bidrag som har tagits emot uppgått till minst fem prisbasbelopp ska detta intygas av en auktoriserad revisor.

Andra handlingar får ersätta de listade ovan om den förvaltning som beviljade bidraget bedömer dem som likvärdiga och i övrigt uppfyller riktlinjens syften.

Varje enskild förvaltning har mandat att begära in ytterligare handlingar som bedöms nödvändiga för slutredovisningen av bidrag.

Om redovisning inte är komplett ska kompletteringar begäras in. Redovisning som inte kompletteras inom angiven tid ska inte godkännas och bidragsgivande förvaltning/bolag tar ställning till återbetalning av bidrag.

Minska, stoppa och återbetala bidrag

Förening som beviljats bidrag ska utan dröjsmål rapportera uppkomna händelser under året, som medför markanta avsteg från den planerade verksamheten utifrån det beviljade bidraget, till bidragsgivande förvaltning/bolag.

Vid förändringar som kan påverka beviljat bidrag ska förvaltningen skyndsamt utreda den uppkomna situationen och därefter meddela eventuella beslut till föreningen.

Bidragsgivande nämnd/styrelse kan enligt delegationsordning besluta om att stoppa en utbetalning av bidrag, minska bidragets storlek eller besluta om återbetalning om bedömning görs att:

- verksamheten inte uppfyller villkoren för bidragsgivning,
- verksamheten ändrats eller övriga förhållanden väsentligt förändrats jämfört med vad föreningen angett i ansökan,
- föreningen som beviljats bidrag lämnat oriktiga uppgifter eller
- föreningen som beviljats bidrag inte inkommit med handlingar och uppgifter som efterfrågas för redovisning av bidraget.

Föreningsbidrag får inte användas för att betala av skulder, varken till kommunen, till Kronofogdemyndigheten eller till privata långgivare.

Föreningsbidrag ska inte användas för att finansiera annan verksamhet än för den som är ansökt och beviljad.

En förening som har lämnat oriktiga uppgifter i bidragsansökan kan komma att polisanmälas eller spärras tillfälligt för utbetalning av bidrag. Under hur lång tid en förening spärras från utbetalning ska vara i proportion till föreningens agerande och tydligt kommuniceras. Beslut om att en förening spärras för bidrag och/eller polisanmäls på grund av detta ska fattas av den bidragsgivande nämnden/styrelsen i varje enskilt fall.

Vid beslut att spärra och/eller polisanmäla en förening skall detta kommuniceras till Göteborgs Stads övriga bidragsgivande förvaltningar.

Marknadsföring och annonsering

Vid all annonsering och annan marknadsföring ska föreningen, genom att använda Göteborgs Stads logotyp, informera om att den får stöd från staden för det som marknadsförs. Logotypen finns att ladda ner på [Göteborgs Stads hemsida](#).